

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

המחלקה ל חינוך תשפ"ב 2022

שם הקורס: מעבר לבית הספר: למידה בסביבות בלתי פורמליות

מס' קורס: 129.2.0306

129.2.0316

שם המרצה: דנה ודר-וייס
שעות קבלה: יום ד 14-15 בבנין 72 חדר 156

יעדי ההוראה:

למידה מתרחשת בסביבות ובהקשרים שונים לאורך החיים. בקורס נכיר, נבחן ונתנסה בלמידה מכוונת ולא מכוונת בהקשרים ובסביבות בלתי/לא פורמליות, כגון: מוזיאונים, שמורות טבע, גני-חיות, רחובות העיר, מקומות עבודה וחק המשפחה. הקורס יכלול הכרות עם תיאוריות של למידה בהקשרים אלה, תפיסות פדגוגיות נגזרות (כגון: למידה חוץ-כיתתית, למידה מבוססת-מקום, למידה-בעבודה וחינוך ביתי-חופשי (unschooling), גישות מחקר ומחקרים בתחום וכן דיון באפשרויות ובמגבלות של הלמידה בסביבות השונות והשלכותיהם על עיצוב הסביבה וההוראה. הקורס יכלול קריאה ודיון במאמרים, פיתוח והנחיה קבוצתית של פעילויות למידה בסביבות בלתי-פורמליות, יציאות וסיורים לסביבות למידה בלתי-פורמליות, התבוננות רפלקטיבית בתהליכי הלמידה שמתרחשים בקורס ופרויקט סיכום.

פרשיות לימודים:

תיאוריות למידה ומושגים כגון: למידה מנסיון, קונסטרוקטיביזם, למידה ממוצבת (situative learning), שולייאות (apprenticeship), ו-communities of practice. למידה בסיורי טבע
למידה במוזיאונים
למידה במשפחה
למידה במשחק
למידה תוך עיסוק בתחביבים
למידה באמצעות הגוף Embodied cognition
למידה במקום העבודה (כולל למידה מקצועית של מורים)
למידה מבוססת-מקום, למידה מבוססת פרויקטים

משקל בציון הסופי ** (יש למחוק את המיותר)	
נכחות והשתתפות- 10 %	X_ חובה
בחנים *** - % - _____	___ בחירה
עבודות - % - _____90	
מבחנים - % - _____	
סיורים - % - _____	
סה"כ - 100%	

דגשים בעת קורונה:

אופן ההוראה בקורס - יתכנו שינויים באופן ההוראה בהתאם למצב הקורונה באותה העת ובכפוף להחלטות הממשלה, האוניברסיטה ולשיקול דעת המחלקה.

אופן הערכה בקורס - ככל שלא יתאפשר לקיים בחינות פרונטליות הן עשויות להשתנות למטלות חלופיות. עם זאת, המחלקה תשמור על הרכב הציון בקורס, כך שהמטלה החלופית שתינתן תהיה באותו משקל של המקורית.

רשימה ביבליוגרפית:

עברית

ברוקס, ז.ג. וברוקס, מ.ג. (2000). האומץ להיות קונסטרוקטיביסטי. *חינוך החשיבה*, 19: 151-160

רוניק, ל. ב. (1997). למידה בבית-הספר ומחוצה לו. *חינוך החשיבה* 9: 33-42

הולט, ג'. (1989). בלמידה מתמדת, הוצאת פראג

גרטל, ג. (2010). דרך הטבע – הפדגוגיה הטבעית והטיול החינוכי, ספריית פועלים

לייב, ג'. (2000). תרבות הרכישה והפרקטיקה של ההבנה. *חינוך החשיבה* 19: 98-115

דיואי, ג'. (1959). נסיון וחינוך, הוצאת האוניברסיטה העברית.

אנגלית

Anderson, J. R., Reder, L. M., & Simon, H. A. (1996). Situated learning and education. *Educational researcher*, 25(4), 5-11.

Bamberger, Y., and Tal, T. (2007). Learning in a personal context: Levels of choice in a free choice learning environment in science and natural history museums. *Science Education*, 91(1), 75-95.

Barron, B. (2006). Interest and self-sustained learning as catalysts of development: A learning ecology perspective. *Human development*, 49(4), 193-224.

Bricker, L. A., & Bell, P. (2014). "What comes to mind when you think of science? The perfumery!": Documenting science-related cultural learning pathways across contexts and timescales. *Journal of Research in Science Teaching*, 51(3), 260-285.

Crowley, K., & Jacobs, M. (2002). Building islands of expertise in everyday family activity. *Learning conversations in museums*, 333-356.

Falk, J., & Dierking, L. (2000). *Learning from museums: Visitor experiences and the making of meaning*. Walnut Creek, CA: AltaMira.

Feder, M. A., Shouse, A. W., Lewenstein, B., & Bell, P. (Eds.). (2009). *Learning Science in Informal Environments: People, Places, and Pursuits*. National Academies.

Flávio S. Azevedo (2011): Lines of Practice: A Practice-Centered Theory of Interest Relationships, *Cognition and Instruction*, 29:2, 147-184

Goodwin, M. H. (2007). Occasioned knowledge exploration in family interaction. *Discourse & Society*, 18(1), 93-110.

Hay, K. E., & Barab, S. A. (2001). Constructivism in practice: A comparison and contrast of apprenticeship and constructionist learning environments. *The Journal of the Learning*